

RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

UITSpraak Nr. 2006/021 Br

in de klacht nr. 2005.2092 (055.05)

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer. De Raad heeft aanleiding gevonden, alvorens uitspraak te doen, verzekeraar in een zitting van de Raad te horen.

Voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, is het navolgende gebleken.

Inleiding

Op 29 augustus 2001 is door brand schade ontstaan aan de woning tevens bedrijfsruimte van klager. Deze had de opstal van het pand en de inventaris van zijn bedrijf bij verzekeraar verzekerd op een pakketverzekering (voor bedrijven). Ook de inboedel van zijn woning had hij bij verzekeraar verzekerd, maar op een andere pakketverzekering (voor particulieren).

In de op de pakketverzekering voor bedrijven van toepassing zijnde verzekeringsvoorwaarden is bepaald:

‘Als vaststaat dat wij moeten uitkeren, maar de hoogte van het schadebedrag nog niet definitief bekend is, kunnen op verzoek van verzekerde voorschotten worden verstrekt (...)’.

De klacht

Niet juist zijn door verzekeraar afgehandeld: 1. rente over de te laat uitgekeerde opstalschade; 2. de opslagkosten; 3. de kosten van vervangende huisvesting.

1. Gederfde rente

De expert van verzekeraar heeft bij brief van 14 december 2001 te kennen gegeven dat wat betreft de waarde van het pand na de brand rekening moest worden gehouden met de (toekomst)mogelijkheden ervan. Volgens de expert zou bij de vaststelling van deze waarde rekening moeten worden gehouden met een mogelijke bestemmingswijziging van het pand na een nog te starten procedure richting de overheid. Van enig initiatief of voornemen hiertoe van klager was op het moment van de brand echter geen sprake.

Klager heeft dit standpunt bestreden en heeft zich op een taxatierapport van een NVM-makelaar beroepen, die de onderhandse verkoopwaarde van de opstal na de brand op f 350.000,- waardeerde.

Verzekeraar bleef van mening dat met de toekomstmogelijkheden van de opstal en daarom met een verkoopwaarde na de brand van maximaal f 425.000,-

2006/021 Br

rekening moest worden gehouden. Klager en verzekeraar konden vervolgens daaromtrent niet tot overeenstemming komen. Zij hebben op 2 september 2002 een akte van disakkoord ondertekend en derde experts gevraagd de opstalschade bindend vast te stellen binnen de grenzen van de gedane taxaties.

De derde experts hebben op 14 januari 2003 gerapporteerd dat de schade aan de opstal, rekening houdende met de bestemming direct na de brand, f 565.000,- (€265.385,82) bedraagt. Zij hebben daarbij overwogen:

"(Verzekeraar) heeft in de optiek van ondergetekenden een verkeerde invalshoek genomen ter bepaling van de schade, doordat men als allerbelangrijkste argument heeft aangedragen dat naar alle waarschijnlijkheid in de toekomst er een betere bestemming op zou komen en dat zou impliceren dat voor aspirant kopers dit aantrekkelijk zou kunnen zijn.

Dit is niet meer en niet minder als speculatief en niet gebaseerd op basis van feitelijkheden, direct na het evenement"

Verzekeraar heeft op 3 februari 2003, bijna anderhalf jaar na de brand, het overgrote deel van de opstalschade, een bedrag van €233.696,01, uitgekeerd.

Verzekeraar is, door wat betreft de waarde van het pand na de brand een apert onjuiste waarderingsmaatstaf aan te nemen (hetgeen ook de expertisewereld kennelijk algemeen aanvaardt), toerekenbaar tekort geschoten jegens klager en heeft onrechtmatig jegens hem gehandeld. Verzekeraar heeft gehandeld in strijd met de polisvoorwaarden die spreken over "de waarde onmiddellijk na de gebeurtenis". Voorts heeft hij hierdoor in strijd gehandeld met de door hem in acht te nemen maatschappelijke zorgvuldigheid jegens de verzekerde. Verzekeraar is daardoor jegens klager in verzuim. Daarom is hij aansprakelijk voor de door klager geleden schade. In het bijzonder betreft dit primair de door klager gederfde rente ten bedrage van €24.760,30 over het schadebedrag ter zake van de opstal en subsidiair de door hem vanaf de schadedatum tot de dag der voldoening van de schadepeningen betaalde rente en kosten ten bedrage van €11.869,72 ter zake van de door hem - door uitblijven van de schadepeningen noodgedwongen - aangehouden rekening-courant en leningen bij een bank. Deze konden eerst na ontvangst van de schadepeningen worden afgelost.

2. Opslagkosten

Verzekeraar heeft bij brief van 28 april 2003 aangeboden de kosten van opslag van de inboedel over de periode september 2001 tot september 2002 te vergoeden. Hij weigert echter de extra kosten te vergoeden die klager heeft moeten maken voor opslag van een aantal materialen na de brand. Deze extra kosten zijn het gevolg van het feit dat door het uitblijven van de schadepeningen ter zake van de opstal klager niet zelf voorzieningen voor opslag van deze materialen kon treffen en deze opgeslagen moest laten. Deze schade beloopt over de periode oktober 2001 t/m februari 2003 €1142,40. Daarnaast moet klager rekening houden met de opslagkosten t/m februari 2003 van een aantal kantelramen en binnendeuren. Verzekeraar dient deze extra kosten te vergoeden.

3. Kosten van vervangende woonruimte

Verzekeraar heeft klager bij brief van 17 september 2001 naast een vergoeding voor huurderiving een vergoeding aangeboden voor de kosten van vervangende woonruimte van in totaal f 20.000,- (€9.075,60). Uiteindelijk heeft verzekeraar alleen een vergoeding ter zake van huurderiving betaald van €3.710,56. Klager heeft voor vervangende woonruimte f 23.550,- (€10.686,52) vermeerderd met BTW betaald. De huidige waarde hiervan wordt door klager geschat op f 10.000,-

2006/021 Br

(€ 4.537,-) zodat een kostenpost resteert van € 6.149,52. Verzekeraar moet de kosten van huurderiving en vervangende woonruimte vergoeden in ieder geval tot het aangeboden bedrag van f 20.000,- (€ 9.075,60) en derhalve nog € 5.365,04 uitkeren.

Het standpunt van verzekeraar

Verzekeraar heeft een brandexpert ingeschakeld om de opstalschade vast te stellen. Op grond van de polisvoorwaarden vindt de schadevaststelling plaats op basis van herbouwwaarde. Op 17 december 2001 berichtte een bank dat de vorderingen van klager op verzekeraar aan de bank waren verpand. Over de vergoeding van de schade aan inventaris, voorraad en inboedel werd op 14 december 2001 overeenstemming bereikt. Bij brief van 16 maart 2002 liet een belangenbehartiger namens klager weten dat deze de schade wenst af te wikkelen op basis van verkoopwaarde. De belangenbehartiger ging daarbij uit van een schade op basis van verkoopwaarde van f 625.000,-, terwijl de expert van verzekeraar uitging van een schade van f 500.000,-. Nadat de expert op 28 maart 2002 had voorgesteld om een contra-expert te benoemen, is op 18 juli 2002 een akte van benoeming experts opgemaakt. Omdat beide experts niet tot overeenstemming konden komen, werd op 2 september 2002 een akte van disakkoord opgemaakt. Op 14 januari 2003 heeft een derde expert de schade op basis van verkoopwaarde definitief vastgesteld op een bedrag van f 565.000,-. Dit bedrag is onder aftrek van een eerder voorschot aan klager van f 50.000,- op 3 februari 2003 uitbetaald aan de bank. Daarna bleef verschil van mening bestaan over enkele losse posten. De hoofdexpert van verzekeraar heeft bij brief van 28 maart 2003 een voorstel gedaan om daarmee de zaak definitief te kunnen afsluiten.

Gederfde rente

Geen recht bestaat op vergoeding van wettelijke rente of de door klager betaalde rente en bankkosten. Van een toerekenbaar tekortschieten of onrechtmatig handelen door verzekeraar is geen sprake. Dat de derde expert de expert van verzekeraar niet heeft gevolgd in zijn bepaling van de schade na de brand, betekent niet dat verzekeraar toerekenbaar is tekortgeschoten of onrechtmatig heeft gehandeld. De benoeming van een contra-expert en een derde expert is een waarborg tegen een onjuiste schadevaststelling door de expert van verzekeraar. Deze expert is echter niet uitgegaan van een onjuiste waardemaatstaf. De waarde onmiddellijk na de brand kan mede worden bepaald door de toekomstige bestemming. De bepaling van de waarde na de brand door de expert van verzekeraar berust niet op speculatie.

Tijdens de onderhandelingen over de schadeomvang heeft regelmatig overleg plaatsgehad met klager of diens belangenbehartiger. Daarbij is klager tijdig gewezen op de te volgen procedure als partijen het niet eens mochten worden. Na een door verzekeraar betaald voorschot van f 50.000,- heeft klager geen nieuw voorschot meer gevraagd. Ook is verzekeraar niet aangemaand om zijn verplichtingen na te komen. Van verzuim van verzekeraar is dus evenmin sprake.

Opslagkosten

Klager heeft na de brand een bedrijf opdracht gegeven tot reinigings- en herstelwerkzaamheden. Verzekeraar heeft een deel van de door het bedrijf in rekening gebrachte kosten vergoed, waaronder opslagkosten voor een redelijke periode. Dit betreft de periode van september 2001 t/m september 2002.

2006/021 Br

Daarover is overeenstemming bereikt met de eerste belangenbehartiger van klager. In zijn brief van 28 april 2003 aan klager gaf de hoofdexpert aan dat met het bedrijf is afgesproken dat het geen opslagkosten over de periode oktober 2002 t/m juli 2003 in rekening brengt, omdat deze kosten worden verrekend met een schade. Klager zou aldus geen schade wegens opslagkosten meer kunnen hebben. Overigens ontgaat verzekeraar het verband tussen het niet kunnen treffen van voorzieningen voor opslag door klager en de schade-uitkering, temeer nu de schade aan de bank uitgekeerd moest worden.

Kosten van vervangende woonruimte

Verzekeraar heeft aan klager een vergoeding wegens huurderiving verstrekt van €3.710,56. De polisvoorwaarden beperken de vergoeding wegens huurderiving tot tien weken, omdat klager niet zal herbouwen. Daarnaast heeft verzekeraar een bedrag van €2.178,15 vergoed wegens verblijf elders. Over dit bedrag is in juni 2002 al overeenstemming bereikt. Voorzover destijds is gesproken over een vergoeding van f 20.000,- wegens huurderiving/vervangende woonruimte, is dit aanbod verworpen bij brief van 29 september 2001 van de belangenbehartiger van klager. Toen nog niet bekend was of klager zou kiezen voor een vergoeding op basis van herbouwwaarde of verkoopwaarde, heeft verzekeraar klager al gewezen op het bepaalde in de polisvoorwaarden over de maximale vergoeding voor huurderiving (in geval van verkoopwaarde maximaal tien weken) en vervangende woonruimte (maximaal 10% van de verzekerde som; in dit geval f 7.977,43).

Verzekeraar meent dan ook niets meer aan klager verschuldigd te zijn.

Het commentaar van klager

Klager heeft, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, zijn klacht gehandhaafd.

Gederfde rente/betaalde rente en bankkosten

Verzekeraar heeft door het innemen van een apert onjuist standpunt ten aanzien van de waardebepaling van de opstal na de brand en het vervolgens gedurende meer dan anderhalf jaar traineren van de schade-uitkering, aan klager renteschade berokkend. Ook thans nog neemt verzekeraar dit apert onjuiste standpunt in. Hij wist al op 14 december 2001 dat hij minimaal f 450.000,- op basis van verkoopwaarde zou moeten uitbetalen; hij bood dit bedrag zelf aan. Op 8 maart 2002 heeft hij dit bedrag verhoogd tot f 500.000,-. Hij wist in ieder geval na de akte van disakkoord dat zijn minimale verplichting f 500.000,- beliep. Toch heeft hij dit bedrag niet uitgekeerd, terwijl hij wist dat klager hierdoor (rente)schade zou lijden en verzekeraar rentevoordeel zou hebben.

Opslagkosten

De opslagkosten ad €1.142,40 zijn door klager voldaan. Dat hij geen schade meer zou hebben ter zake van opslagkosten, zoals verzekeraar stelt, is onjuist.

Kosten van vervangende woonruimte

De kosten van vervangende woonruimte, twee container-woonunits, moeten door verzekeraar op grond van de polisbepalingen worden vergoed, in elk geval tot het mede hiervoor door hem aangeboden bedrag van f 20.000,- (€9.075,60) voor huurderiving en vervangende huisvesting. Klager heeft bij brief van 29 september 2001 dit aanbod niet afgewezen, maar slechts voorgesteld de huurderiving en de tijdelijke huisvesting later te bespreken. Verzekeraar heeft het aanbod nimmer ingetrokken.

2006/021 Br

Onduidelijk is hoe verzekeraar erbij komt dat ter zake van vervangende woonruimte en huurderiving de dekking maximaal f 7.977,43 is, nu het verzekerde bedrag ter zake van gebouwen €520.576,- bedraagt. Zo hij niet gehouden is tot vergoeding van f 20.000,-, is hij op basis van de polisvoorwaarden gehouden tot betaling van de schade ten bedrage van €6.149,52 ter zake van de vervangende woonruimte.

Het overleg met verzekeraar

Ter zitting is de klacht ter zake van de rente met verzekeraar besproken.

Het oordeel van de Raad

Gederfde rente

1. In het onderhavige geval was reeds snel na de brand bekend dat verzekeraar een aanzienlijk bedrag ter zake van de opstalschade zou moeten uitkeren. De voor verzekeraar optredende expert vermeldt in zijn tussenrapport van 14 december 2001 reeds dat de schade op basis van verkoopwaarde f 450.000,- bedraagt en in een brief van 8 maart 2002 aan klager begroot deze expert deze schade op een bedrag van f 500.000,-. Door een brief van 16 maart 2002 van de belangenbehartiger van klager was voor verzekeraar duidelijk dat klager het pand niet zou herbouwen en dat de schade op basis van verkoopwaarde moest worden afgewikkeld. Daarna heeft het door verwickelingen ter zake van de vaststelling van de verkoopwaarde, waarbij uiteindelijk derde experts de schade op basis van verkoopwaarde bindend moesten vaststellen, tot 3 februari 2003 geduurd voordat de door de derde experts op basis van verkoopwaarde vastgestelde schade ten bedrage van f 565.385,- minus een op verzoek van klager betaald voorschot van f 50.000,-, door verzekeraar werd uitgekeerd.

2. Veelal zal met de goede naam van het verzekeringsbedrijf in strijd zijn dat een verzekeraar bij een verzekering als de onderhavige pakketverzekering voor bedrijven, als vaststaat dat hij tot uitkering van een (aanzienlijk) bedrag gehouden is, maar nog niet bekend is hoe groot dat bedrag is, nog niet tot uitkering overgaat en evenmin rente over dat bedrag vergoedt. Licht wordt door een dergelijke handelwijze bij de consument de indruk gewekt dat de verzekeraar ten koste van de consument een rentevoordeel geniet dat de verzekeraar in feite niet toekomt. Verzekeraars doen er dan ook goed aan als zij in hun polisvoorwaarden, in ieder geval bij een verzekering en voor een situatie als de onderhavige, een bepaling opnemen die voorziet in een regeling voor die situatie.

3. Klager kan hetgeen hierboven onder 2 is overwogen evenwel niet baten. Vaststaat immers dat de wettelijke rente over het nog uit te keren bedrag niet aan verzekeraar is aangezegd en voorts dat klager en de voor hem optredende belangenbehartiger, nadat klager een eerste voorschot van f 50.000,- had ontvangen en dus de mogelijkheid van voorschotten kende, bij verzekeraar niet om nadere voorschotten hebben verzocht. Niet onverdedigbaar is daarom het standpunt van verzekeraar dat hij aan klager geen rentevergoeding behoeft te geven. In zoverre is de klacht ongegrond.

Opslagkosten/Kosten vervangende woonruimte

4. Wat de kosten van opslag en vervangende woonruimte betreft constateert de Raad dat de lezingen dienaangaande uiteenlopen en dat doorslaggevend bewijs ontbreekt. De stellingen van klager omtrent deze kosten zijn niet helder. Hetgeen verzekeraar omtrent deze kosten heeft aangevoerd, komt de Raad niet onverdedigbaar voor. Dit voert de Raad tot de slotsom dat niet geoordeeld kan worden dat verzekeraar dienaangaande de

2006/021 Br

goede naam van het verzekeringsbedrijf heeft geschaad. Ook in zoverre is de klacht derhalve ongegrond.

De beslissing

De Raad verklaart alle onderdelen van de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 20 maart 2006 door mr. E.M. Wesseling-van Gent, voorzitter, mr. J.G.C. Kamphuisen, mr. E.J. Numann, mr. F.R. Salomons, en mr. C.W.M. van Ballegooijen, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De voorzitter:

(mr. E.M. Wesseling-van Gent)

De secretaris:

(mr. S.N.W. Karreman)